Ն. 4641 — 1881 ՄԱՅԻՍ 12 ՍԱԼԸ. ԳԱԼԻ 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԴ. ԱՅԼՈՒՐԱՆԱԿ ՄԱՅԻՍ 24 ՍԱԼԸ — Ն. 4641

ԳԻՆԸ

Իսթանպոլի մէջ
Գիր սէնէ մէճիտիէ 10
Ալիք այ » » 5
Իւլ » » 2½

Գիր նիւսխէ 40 փարա։

Թաշրալար մէջ
Գիր սէնէ, մէճիտիէ 12
Ալիք այ » » 6
Բոլոր իւրէքլի պէրէ այիտ տիր։

40 ՓԱՐԱ.

Ամենուրեայ Աշխարհագրութիւն

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵՍ

ԱՐԱՐ ՄԱՅԻՍ ՅԴ

ՅԱՐԱՏԱՍԱՆ ՃԷՄԱՍԱՖԻԼ ՍԽԵՐ Բ.

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Ալթընճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

Իլան սրբասրնա գօնուլմսէան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Բ. Փանոսեան իմմինէ եաղըլըր

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնկէ-պաղարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

40 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԳԱՆՍ ՀԱՒԱՍ

Թունուս, 23 մայիս

Պէյ, խարիճիէ նէզարէթի պաշ միւտիրի ժէնէրալ Մէհէմմէտ Պաղուշանին ֆիսալիսի էմր իթմիշ տիր։

Պէյ իւէ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Բուսթան միւեանընտաքի միւնասէպաթ պէր քէմալ տըր։

Լօնտրա, 23 մայիս

Սթէնտրտ գազէթասը, հէնուզ նէյր իտիմիշ օլմասան պիր գրթա էվրագը սիեասիէյի նէյր իթմիշ տիր քի, պունտա, Մ. Վատինկթոն իլէ գանթ Գօրթի վէ մարքի տը Սալիսպուրի միւանընտա վուգու

ԹԻՖԼԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ ԹՈՒԹՈՒՆ ՌԷԺԻՄԻ

(Մեշվերեթ նամ ղազէթատան թէրճէմէ.)

Օսմանլը ումուր մալիեսինին թանզիմ վէ խալաս իմմէք ուզրէ թասավուր օլունան բլանլար իչինտէ, էն զիեադէ իւմիտպախշ օլանը, թիւթիւն րէժիսի ինշաալը իմասավուր դուր։ Պապը Ալի նունանտաէիմանա արայի միումէ.քլիէ մուվաֆագադ իմմիչ օլաուղու, վէ արալըն մէզ.քիւրէնին տէմր ու թեսլիմի իշին լազըմ կէլէն թեմասսլէրի իմթիվաղ իմմէ.ք ուզրէ, մուրախասլար մայեսին թիրմիչ պուլունաուղու մաղաիրտէ, Ռուսիա մէսէլեսինին եաղընտա հալլ վէ թեսվիէսի օլունաճաղընը իւմիտ իտէպիլիրիզ։ Օ հալտէ, Պեռլին մուահէտէսինի իճրա իմմէ.ք ուզրէ եաբըլաճագ պիր չէյ գալմաճագ իտէ, ու տախի տեւլէթը Օսմանիէյի տէվլէթի Ալիէէ իլէ տէվլէթի մուչարիլէյհատան մէմալիք ալըշ օլան հիւքիւմէթլէր միւեանընտա մաղաիմ իմմէ.քաէն իպտըտէ օլաճագ տըր։ Պաէհու Պալկարիաթանըն վէ Ռումէլիի Շարգինին մէրէճէքլէրի վէրկիլէրին միղտարը թայինին խաւլէճէ.ք տիր։ Պու խըրմէթլէ մուքէլլէֆ օլաճագ օլան գօմիսիօն, էլղէմմէ, Պերլին մուահէտէնամէսինտէ միւեէյյէն օլտուղու ուզրէ, ումուր մալիէյի Օսմանիէյէյի տախի թանզիմ վէ խալաս իյլէմէ.ք մաղիֆէսիյլէ տախի մուքէլլէֆ պուլունաճագ տըր։ Մալում տըր քի, զաթը շահանէ մուխթէլիֆ պիր մալիէ գօմիսիօնու թէշքիլինէ չէրաէն գարշը կէլմէքտէ տիր, լաքին պու գօմիսիօնուն թէշքիլը օլմամաղը իշին, անճագ քէնտի մալիեսինի քէնտիսի սլրասընտա գոյմաղա օլապիլէճէֆինտան խալիեէ օլունաճագ օլան պիր բլանը սա խաշնէն խուճէկի ինթիխապէն պալա տէյիլ տիր։

Օգուանտարըմըզըն մալումու օլտուղու ուզրէ, պիր սէնէտէն հէյետէր, պաշտա Պանգը Օսմանի օլարագ, րիւսումը սիթթէյի խատրէ իմմէյտէ, վէ Պապը Ալինին մէզքիւր սէնէտէ աղալարընը պօրճլու օլտուղու տէյնի էտտէմէ.ք ուզրէ, 25 միլեօն ֆրանգ ալը գոյտուղու կիպի, 62,500,000 ֆրանգա գատար ֆայզա օլըր իտէ, անը տա թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինէ թէեաիւէ իմմէ.քլիկի վաա իքէմէ.քտէ տիր։ Պու խուսուսա ճարըմըչ օլան մուգավէլէնամէ բէ.ք կիւզէլ սուրէթտէ իճրա օլունարագ, իւ.ք սէնէտէ 25,000,000 ֆրանգ հասըլ օլմուշ, վէ կիրմիւ.քճէ թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրի իչին կիւզէլ պիր իրատ հասըլը կէթիրմիչ տիր։ Սէնէի ճարիէտէ իտէ, տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ աւ.քտամը մուգավէլէ իճրա խալէճէկինտէն, 18,750,000 ֆր. ֆայզա օլաճաղը թախմին օլունմագտա տըր։ Պու մուգավէլէ, պայը մէրկիւրէյի հասըլաթը հադըթածէն նէտան իպարէթ պուլունաուղունու թէճրիւպէ իլէ կէօսթէրմիչ, վէ իշթէ պու մուվաֆագիյէթ պիւնաէն, րիւսումը սիթթէնին իւրի զըմնա իտարէյի խուսմէսի թէ.քլիֆ օլունմուշ տուր։ Թէ.քլիֆ օլունաուղունա կէօրէ, րիւսումը սիթթէտէն պէշի, թիւթիւն ֆայիզէլէրինին թէշվիեէսինէ իպթիտար օլունմագ ուզրէ, տօղրուտան տօղրուեա թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինէ թէսլիմ օլունաճագ տըր։ Հալպու.քի ալթընճըլար, պայը Իմբօրա մէմալի.քինտէ օլտուղու ուզրէ, օճագ սէնէ իչին թիւթիւն ինհիսարը ուսուլինէ թահվիլ գըլընաճագ տըր։ Իշպու ինհիսարը իշլէթմէ.ք, վէ Պապը Ալիէէ, սօն պէշ սէնէնին հասըլաթը ամիխտարընա միւսավի պիր մէպլաղ թէեաիւէ էյլէմէ.ք ուզրէ, 100 միլիօն ֆրանգ սէրմայէլի պիր շիր.քէթ թէշքիլի թասավուր օլունուր։ Պանգը Օսմանինին սէնտիգա հէյեէթինի տէ քէնտի մուգավէլէլէրինտէն վազ կէչիրմէ.ք իչին, ինհիսար շիր.քէթինին, Պապը Ալինին սէնտիգա հէյէթինէ տէյնի պուլունան մէպալիղէ միւսավի թահվիլաթ չըգարմասը, վէ պու թահվիլաթընը, տէյնին թէ.քմիլէն թէսվիեէսի չարթըյլա սէնտիգա հէյէթի թարաֆընտան րէհին լման կիպի գապուլ խըլընմասը, վէ իւ.ք տէֆա ինհիսար շիր.քէթի վարիտաթընտան կէլէճէ.ք հասըլաթըն, օն տէօրթ սէնէ զարֆընտա ֆայիզ վէ րէսիւլ մալը իլէ թէսվիեէ օլունմագ ուզրէ հիսապ օլունարագ, թահվիլաթը մէզքիւրէյէ հասը օլունմասը թէքլիֆ իտիլիյոր։

Զաթէն իսթինհալ խըլընմըշ օլան թէճրիպէ իլէ զանն օլունուրտու.քի, ինհիսարտան, թահվիլաթը մէզքիւրէ իչին լազըմ կէլէն մէպալիղ հասըլ օլաուգատան պաշգա, լեթգալը պիր վարիտաթ տախի հասըլ օլագ պուտա, օլունան թէ.քլիֆ մուճիպինճէ, մաւսլէն նիսպէթլէրէ, ինհիսար շիր.քէթի հիսաէտարանը իլէ հիւ.քիւմէթի Օսմանիյէ պէյնինտէ թագսիմ օլունաճագ տըր, վէ հիւ.քիւմէթ իւ.ք պէշ սէնէտէ հասըլաթըն եիւզտէ 20, վէ իքինճի պէշ սէնէտէ եիւզտէ 30, վէ գալան գըրա 20 սէնէտէ եիւզտէ 50 ալաճագ տըր։ Օն տէօրթ սէնէնին խիթամընտա, թահվիլաթ տահալընա հասը խալըն մէպալիղ, Օսմանլը ֆօնտօլարը համիլլէրինէ իմտատա խալըճէ.ք տիր։

Նաշըրը.քի կէօրիւլմէ.քտէ տիր, իշպու թէքլիֆ, հէմ Պապը Ալիէէ, հէմ Պանգը Օսմանիէէ, վէ հէմ տախի էսհամը Օսմանիէ համիլլէրի-մանինին սէնտիգա հէյէթի, էվվէլա, իւրօբանըն պիւեիւ.ք մէմլէ.քէթլէրինին նուֆուզլու սէրմայէտարլարընտան միւրէ.քքէպ 100 միլեօն ֆրանգ սէրմայէլի պիր շիր.քէթ իլէ, պաշ.քա ինհիսար հասըլաթընտան ալընաճագ օլան պիրինճի իրատը թէեմին օլունմուշ օլարագ թահվիլաթ ալաղ խալըճա.ք, վէ պու էսհամ բիւզաթա սամըլապիլէճէ.ք տիր։ Նաթամ չէյլէ սէգրալէլիմ, Պանգը Օսմանի, վէ սէնտիգա հէյէթի տախիլ օլան րէֆիգլէրի, Պապը Ալինին ալէ.քտարլարընէ օլան տէյնի իչին մաղպութ պիր գըյմէթ պուլաճագլար, վէ սէրմայէտարլարընը տէ իսթէնիլէճէ.ք պիր հայէ կէլէճէ.քլէր տիր։ Տի.քէր թարաֆտան, Պապը Ալի, իշպու ինհիսար իմթիեազընը վիրմէ.ք իչին, ճիւզի պիր մէպլաղ ալաճագ, վէ սօն պէշ սէնէնին օրթա հասըլաթընը էտէն պիր սուրէթտէ հըֆզ իտէճէ.ք, վէ պունտան պաշգա ինհիսար հասըլաթընտան, թահվիլաթըն իմթիեազ իչին լազըմ չըգարըլարագ, հէր նէ արթար իսէ, օնատա հիսսէտար օլաճագ տըր։ Պու վէճհ իլէ Պապը Ալի, ինհիսարը մէզքիւրէ րիմաէթ խալըր, օնա եարտըմ իտէճէ.ք տիր, չիւն.քի ինհիսար շիր.քէթինին հասըլաթընէ գատար զիեատէ օլուր իսէ, Պապը Ալի տէ զիեատէ հիսսէ ալաճագ տըր։ Եահամը ումումիէ համիլլէրի տախի պունտան ֆայտէ կէօրէճէ.քլէր տիր։ Պունլար, ալթըրտումու սէնէնին հասըլաթը ալաճագ օլուպ, պունուն հասըլաթը իսէ 18 միլեօն ֆրանգ գատար թախմին օլունմուշ տուր։ Իշպու 'մէգրալա Պէյրը' վէ Պօսնա իլէ Հէրսէ.ք վարիտաթընըն ֆազլասը վէ Պուլգարիսթանըն իլէ Ռումէլիի Շարգինին վէրկիլէրի զամմ խըլընը.քտէ, ճիւզի պիր թէմէթթիւ թէ.քսիեէ օլունապիլէճէ.ք տիր։ Պունտան գաթ'ի նազար, 14 սէնէնին խիթամընտա, Պանգը Օսմանինին սէնտիգասընա մախսուս օլան էսհամըն թէեաիւէ սինէ թախսիս օլունան թիւթիւն ինհիսարընըն քեափֆէյի հասըլաթը, թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինէ հասր խըլընաճագ, վէ պու սուրէթլէ թէմէթթիւ բէ.ք զիեադէ արթաճագ տըր։ Թագլիսթէյլէ, տէրհալ թահվիլաթը Օսմանիէ համիլլէրինէ թէր.ք օլունաճագ պէշ ատէտ րիւսումաթ գըյմէթի, րիւսումը մէզքիւրէյի թահսիլէ մէմուր օլաճագ հիւմնի խաւրէեէ միւթէվալլի պուլունաճագ տըր։ Պու պապտէ էն կիւզէլ բէլան, իշի Մ. Լանկա պլանըտըր իսէ տէ, պու բլան հէնիւզ գոյմէտէ օլուպ, մէսելէ իսէ տահա թէտգի.քէ մուհթաճ տըր։

Բիլաճէքթէ կէօրէ, Ֆրանսա իլէ Թունուս պէյլիքինէ արա խըրլտըրըլմըշ օլունարագ, զաղէթալարտա նէշր օլունան աճանտէ սուրէթլէրի բէ.ք տէ տօղրու տէյիլ տիր։ Եղձիւմլէ աճանտէյի մէզքիւրէ, Թունուս պէյի հիւքիւմէթի, հուտուտան էճնէպիթինի թէճմին խանզիլիւնըքի հալտէ, Ֆրանսա Թունուսու իշղալէն վէրագըմ կէլէճէկի եագրանմըշ իտէ տէ, ալընան մալումաթը միվաֆը.ք էէ նէգարէն, Ֆրանսըզ ասագիրինին, Թունուսու իշղալէն իճրա իմէմէյ գարարը եագրըղ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ հասը խըլմըշ տըր։

—Թէլէկրաֆ նամ Ֆրանսըզ ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Թունուսա Պիզերթ նամ մէվգին Ֆրանսա ասաքիրի թարաֆընտան իմթիլա խըլընաճա.ք, վէ էյլէճէ գալաճագ տըր։ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի, իշպու մէվգինին էհէմմիէթի մուսաէտէսինի տէքրար, չիւնքիտէն մէզքիւր իմթիլանտա պայը լազըմ կէլէն թէտպիրի թէտարիւ.ք խըլ... գարարլաշտըրըլաճագ տըր։

—Ֆրանսա իլէ Թունուս պէյլինէ արալ մուգավէլէ օլունմալը իւզէրինէ, Իթալիա հիւքիւմէթինին օլ պապտէ պիր գօնֆէրանս աճտը իչին տէվլէթլէրէ միւրաճաաթ իմմիչ օլտուղու չայիա օ, Ռոմա, Պարիզ վէ Լօնտրատան թէքզիպ իտիլմիչ տիր։

—Վիեաննա նամ ղազէթանըն գավլինճէ, ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ, եագընտա մէմալիքի էճնէպիէյէ միւթէվէճճիհէն Պէթէրսպուրկտան հարէքէթ իտէճէ.ք օլուպ, միւշարիլէյհ, խասթէլիկն պու խասթ ալմազըղըն Ռուսիատա թէ.քրար ավտէթ իտէմեյէճէ.ք, վէ չիւպհէսիզ պու բիւխասթը տայի միւտէթ ալամաճագ իմիշ։

—Կէչէնլէրտէ, վէֆաթընը վէ թէրճէմէի հալինի եազմըշ օլտուղումուզ Ֆրանսըզ ղազեթալարը մուհարրիրլէրինտէն Մ. Էմիլ տը Ժիրարտէն, մէրհումըն օլաուղու իչ եատէմթէն հէր սէնէ օնար պին ֆրանգ վարիտաթ իմմիչ տիր։

—Պու կիւնլէրտէ Պէթէրսպուրկտա էսիր քէշ չօգ քիւչիւկ ալաղ ու կիւրիւմ օլունուպ, պօյլէ իշպու ալաղ ու կիւրիւմլէրէ, պայիթթամայ նիհիլիսթ ֆիրգասընըն րէյիսի դանն օլունան պիր քիմսէյի թէվ իմմէ.ք նիյյէթինտէ պուլունմագտա տըր։

—Թայմզ ղազէթասը Պայլա թիւտան ամմէքը թէլէկրաֆը պէյան իմմիչ տիր.

Բէսալիան ալընան սօն խաբէրլէրէ կէօրէ, Էմիր իլէ Էեուպ խան պէյնինտէ, եագընտա պիր մուհարէպէ վուգուու մուհտէմէլ տըր։ Ապտ իւր Ռահման, իքի թարաֆըն Հէրաթ ուզէրինէ հիւճում իմմէ.ք նիյէթինտէ օլուպ, Թուրքիստան Աֆղանիսթան մէչլիչ օլունան չըրմիշ օրտուսու Մէյմանէ ուզէրինէ խուրուճէ.ք տիր։ Էմիրին թահթը գօմանտասընտա պուլունաճագ օլան իքինճի օրտու իսէ, Գանտահարտան հարէքէթ իմմիչ, Հէյմենտան նէվրուճէճէ.ք տիր։ Էյեուպ խան, 30,000 նէֆէր ասքէր իլէ Ֆարախա վարըլ օլմուշ տուր։

—Իրլանտա ճէմիէթինին պիրանէսի րուէսատընտան Մ. Պարնէլ, հէյէթի պիրանիէ էմրինէ օլմագ ուզրէ, Ամէրիգատա մուգիմ Իրլանտալըլար ճէմիէթինտէն 20,000 Ինկիլիզ լիրասը թախսիս խըլընըմիշ միւչիր, Նիւ-Եօրգտան պիր թէլէկրաֆ ալըղ իմմիչ տիր։

—Ռուսիանըն պայը չէհիրլէրինտէ օլտուղու կիպի, Ալմանիանըն Արժնօ նամ չէհրինտէ տախի, Եէհուտիլէր ալէյհինտէ բէ.ք չօգ հագարէթլէր վուգու պուլուպ, հաթթա Արժնօ սինակօղունտա պիր գաչ հաֆթա մուգատտէմ, պէեաննամէլէր եաբըշթըրըլմըշ, եէհուտիլէրէ եա պիր այա գատար չէհրի մէզքիւրտէն հիճրէթ իմմէլէրի, վէ եախսա ալնեաթա հագգըրանմաէարը մագամը թէհտիտատէ պէեան խըլընմըշ տըր։ Արժնօ սօղագլարընտա պիրա մուխալէֆէթ եաբըչթըրըլըպ, պիրաէ սուրէթինի տէրճ իմտիրմիշ պէեաննամէ, մահալլի մէզքիւրտան պուլունտուղու հալի կէօսթէրմէճէ քաֆի տիր։

«Էյ Խրիսթիեանլար, սեա՛նընըզ՝ վէ Եէհուտիլէրին պօխունտուրուղու ալթընտան խէլաս օլունուզ, վէ պու Խրիսթիեանլըղ գալիպլէրինի Ֆիլիսթինէ թարտ իտէյինիզ։ Էյ քեօյլիւ, չէհիրլի Խրիսթիեանլար, ճիւմլէնիզ պիր մանէլը Թօրլանընըզ, մաչաւ օլունան քէօթիւքլէր, Մա՛հվ օլսուն սախթէքեարլար։ Շու ճէհէննէմ նէսլինին իւզէրինէ հիւճում խըլընըզ, հիչ պիր չէյլէն գօրգմաեընըզ։ Մալում Խրիսթիեանլար, չիւնքի էտիսիլմիշ պիլէ պիր պիր գահրամանըմըզ վար տըր։ Աշըղ օլմաեընըզ, պիզ եաշընըզ ճիւզի վարլըղընըզ գուլլարաճագըզ։ Խիմի Թոտա ու թէյլուն խալըմ Եէհուտիլէրէ, եաշասըն Խրիսթիա, եաշասը՛ն Հէնրիւլի, եաշասը՛ն ալգօթօր Սթէյքէր։»

Իշպու մալումաթը վէրէն Պէրլինին Թրիպիւն ղազէթասը, Եէհուտիլէրին խանէլէրինէ պիր չօգ ֆիշէնկլէր վէ գուրշունլար աթըլմըշ օլտուղունու տախի խըլտըրըն պէեան խըլըօր։

—Տէյլի Նիւզ ղազէթասընըն, Ալթինա մուխաբիրինտէն մէվրուտ ալտըղը մալումաթա կէօրէ, Ուլաճլարըն, Թեսալիանըն Եունանիսթանա թէրքէչմէսի ալէյհինտէ տէվլէթլէրէ վէրտիքլէրի իւթիրազնամէ, Եունանիստա մուգիմ Ավստրիա ժէնէրալ գօնսօլօսու թարաֆընտան գապուլ ալընմըշ, վէ իւթիրազնամէյի մէզքիւր իմզա խալանլար իւչէր մալ վէրմիշ տիր։

—Սաղըզըն զելզէլէսի մինասէպէթիլէ, քիւրրէյի արզըն պաշլըճա զելզէլէլէրի հագգընտա ղազէթալարտա պազը մալումաթ մուհիմմէ կէօրիւլմիշ տիր.

Իթալիանըն Լիզպօնա չէհրինտէ 1755 սէնէսինտէ վուգու պուլան աէհշէթլի զելզէլէ, 11 միլեօն մուրէպպա քիլօմէթրօ մէսաֆէ իւզէրինտէ, եանի Ֆինլանտիատա վէ զաղալի Հինտիսթանըն պայը ճէզիրէլէրինտէ տախի հիս օլունմուշ, վէ Օնթարիօ կէօլիւ գայաղըշտըր։ Հարէքէթին սիւրաթը սիրաեթի, սանիյէտէ 3½ քիլօմէթրօ օլտուղու հիսապ օլունմուշ տուր։

Կուատէլուպա 1842տէ վուգուպա կէլէն հարէքէթի արզ, ճէնուպի Գարօլինին սէվահիլինտէ Ամազօն տաղլարընտան հիս օլունմուշ տուր։ Ժամայիգատա Բօր Ռօեալ նամ չէհիր, 1692տէ պիւսպիւթիւն խարապ օլուպ, էյլէր Թօբրաղըն ալթընա կէօմիւլմիւշլէր տիր։ 1693տէ Սիչիլիա ատասընտա պիր զէլզէլէ վուգու պուլուպ, 54 չէհիր վէ 300 գարիէէ խարապ օլմուշ, վէ պինլէրճէ էհալի թէլէֆ օլմուշլար տըր։ 1797տէ, Սանթաքէ վէ Հանամա արասընտա վագը պիր մէմլէքէթ, աէհշէթլի պիր հարէքէթի արզ սէպէպինտէն պիր տագիգատա 40,000 քիշինին թէլէֆինէ սէպէպ օլմուշ տուր։ 1759 սէնէսինրինտէ, Մէքսիգօնուն ճէնուպի ղարպիսինտէ 240 քիլօմէթրօ ուզագ պուլունան մահալլ, պիրտէն պիրէ 400 մէթրօ եիւքսէկլիկինտէ պիր տաղ, պիր թօփրագ սաղ եէրինէ մէյտանա չըղմըշ, էղձումլէ Ժօրուլլօ նամ պիր սաղ, Թափմիրտէ 1,700 Ինկիլիզ գատէմի իրթֆաալընտա հիս օլունմուշ տուր։ Պօնուն տէրիա, 1772տէ Ժավատա վուգու պուլուպ ; տաղը փլէճէ մէ տաղլար ; 20 քիլօմէթրօտան զիատէ մէսաֆէէտէ պաթմըշլար տըր։ 1822տէ Շիլիտէ վուգու պուլան հարէքէթի արզ սէպէպինտէն ; Անտէս սէրէլէրի իլէ սէվահիլ արասընտա 150 պին միւրէպպա քիլօմէթրօ մէսաֆէ իւզէրինտէ Չէճէ 7 գատէմ գատար եէր իւքսէլմիշ տիր։ Հարէքէթի արզընըն տօլաչը էճէֆ օլան նուֆուսուն միղտարը 15 000,000 քիշի թախմին օլունմագտա տըր։

—Տէյլի Նիւզ ղազէթասընա կէօրէ, ժէնէրալ Իկնաթիէֆին թախլիէէ նազըրը Լօրիս Մէլիգօֆուն եէրինէ կէչմէսի, Ռուսիա իչին ֆէնա պիր էմարէ տիր։ Ժէնէրալ Իկնաթիէֆ, իմբրաթօրը միւսարինլէ իլէ սէֆի իտէ տէ ; էսասէն վէ միւշարիլէյհին Բանսլավիզմ ֆիրգասընա մէնսուպ տուր։ Միւշարիլէյհին տախիլիէ նէզարէթինէ թայինի, մէթալիպ Նիգօլա թարաֆընտան իմթիլաղ օլունան, վէ հիչ տէֆիւն իքինճի Ալէքսանտրըն խարբէյէ հիւքիւմէթի կէօսթէրտիկի մէյլի տահա պուլունան թէրագգըյաթ սուսուլէ իմթիդատընը խաւթ իմթիկէէ սէպէպիէէթ վիրէճէ.ք պիր էրկէր Ռուսիա, գուվվէթինի թայ.քիմ կէլմաէ, վէ խալեաճէ մէնէկիւլ իմթին օլան ամալի թէմին պար ալէրինէ կէթիրմէք, վէ մանի վէ միւսաէտէն թէրագգի վէ թէգամիւլ թարիգի ու մէյլէ սիւրութ իմմէ.ք արզու խալէր իտչիլմիշ իմթիլաղ իմթիլի գէյիմ ֆէնա պիր բօլիթիգա միւմքին տէյիլ տիր։

SIROP DE RAIFORT IODÉ

Վալիտէլէրէ խիթապէն աւօյէրիգ. — Եավրուլարը, էքէր չօճուգլարընըզըն վիճուտլարը վէ րէնքլէրի լէնֆավիլուղ, վէ էքէր ևուզլէրի վէ պօյունլարը շիշլարի վէրմէքտէ իսէլէր, Մօնսէօ Կրիմօ վէ գումբանեասընըն թէրթիբ էթտիկի օլան ՍԻՐՕ ՏԸ ՌԷՖՕՐ ԻՕՏԷ պալըղ եաղը եէրինէ, խաթիֆ իթմէքլիկ իչին, սայտ իտէրէ պուլունմագ իչին ... Թօտէքէնին ... չուրուպլարը, քալըսըն տօղրու ..., քէնտիլէրի չաճուգ պուլունանլարըն կէօզ ... էն խալիֆի ... պիր մուալիճէ տիր. վէ պալըգ եաղընըն ... Ն. 16.

PRINTEMPS

PARIS

Մէմալիքի Օսմանիէտէ պուլունան միւշթէրիլէրիմիզէ.

Մատամ,

Մա մէզունիէթ սիզլէրէ պիլտիրիրիմ քի, Ֆրանսաէա վէ Թաշրալարա էշեա էմթաա կէօնտէրմէքլի մուամէլաթըմըզ միւքէմմէլէն թանզիմ խըլընմըշ օլտուղունտան, ՊՈՒ ԿԻՒՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ՎԷ ԷՎՎԷԼԻՆՏԷՆ ՏԱՀԱ ՄԻՒՆԹԱԶԱՄ ՕԼԱՐԱԳ խալըճա.ք ՆԻՄՈՒՆԷ ՄԱԼԼԷՐԻ սիբարիշլէրինա վէ խաթալօգլարընը ՏԷՖԹԷՐԼԷՐԻ իճապէթ իտմէքլիկէ հազըրըզ։

Միւմքին մէրթէպէ սիզլէրին մէնֆաաթլարընըզ ուզրէ իշպու իթմէկէ միւսաարաա խալաճա.ք օլտուղումուզ էմիրլէրինիզի թարաֆըմըզա կէօնտէրմէկէ տէվամ խալաճաղընըզը միւմուն իտէ, բէշինան արզ իհթիրամէթ թէշէքքիւրաթըմըզը իլէ պիրլիքտէ գամալի իւթիֆաթ վէ միւհթէրէմ սալամլարըմըզ թէքտիմնիլէրնէ գապուլ իտմէնիզի րիճա իտէրիզ։

ԺԻՒԼ ԺԱԼԻՒԶՕ

Քեափֆէյի մէքթուպլար չու աարէէ եազըլմալը տըր։

A M. JULES JALUZOT
GRANDS MAGASINS DU PRINTEMPS
PARIS.

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

21ին մարտի, 1863 Թուակ. Մոսկուա

Ազնիւ Պարոն, Ազնիւ Պարոններ,

Վաղուց ցանկացած էիք ստանալ մեզանից Հիւսիսափայլի Թերթերը, և իրաւամբ. բայց մինչեւ այս օրս ոչ իմ բազմազբաղութիւնը և ոչ յանձնառու գործակատարի, այսինքն Պարոն . . . ի անհոգութիւնը հնար տուեցին ինձ հասուցանելու Ձեզ, Ձեր խնդրելին: Այժմ փակուեցաւ Հիւսիսափայլի ասպարէզը. ուրեմն ես ինքս կարող էի մտածել գործ վերայ և գործն լցուցանել:

Հիւսիսափայլի Թերթերը շրջելով, Դուք ինքներդ պիտի առէք Ձեզ, ինչ որ ես ունէի ասելու այն մատենագրական ընթացքի մասին, որ կատարուել է այս հինգ տարու միջոցում: Մեր ազնիւ պարոններդ Փարիզի մէջ եւկոյն կ'իմաստասիրէք, թէ ո՛րքան հեշտ կամ ո՛րքան դժուար հանգամանքի տակ; և ո՛րպիսի քաջութեամբ հոգու յառաջ էն տարուած այդ աշխատութիւնքը: Բայց, ամենայն անաչառութեան ունի իր սահմանքը. բեռի ծանրութիւնը, մանաւանդ միակ ուսերի վերայ; կրուեցաւ այնքան երկար, որքան կարելի էր; այսինքն ([illegible]) մի հատ մարդ հինգ և տասնի չափ աշխատելով, գագաթնեցնել պիտոյ էր, և գագարեցուցի մանաւանդ միտ ընելով իմ անզգնականութեանս և բարձր Թողի կարգութեանս, մեր ամենի ատանամիտ և անկարող ազգի կողմից: Մատնաւոր մարդերի անբարոյականութիւնը և անբարշտութիւնը, մեր անամաչեմ կաթօղիկոսի գահնական ընթացքը և մատնողութիւնը ոչինչ վհատեցուցած չէին ինձ երբէք արդարութեան դատաստանի առաջև. բայց ազգէտ և անբան Հայերի մէջ մի ճանճիկ եւս կարող է վհատել մի առաքինի աշխատաւորի, և ի՞նչ կարելի է մեր Հայերի մէջ մի առաքինի աշխատաւոր, ուր ոչ առաքինութիւնը և ոչ պատուելի աշխատութիւնը արժանաւորութիւն ունի. ի՞նչ ասեմ, դուք մինչեւ այս յանցանք և դատապարտելի յանցանքի չափ.քում էն: Ի՞նչ պիտի կանչել այս հողի վերայ . . .

Այսուհետեւ անմխիթա՛ր է իմ հայեացքը այս ազգի վերայ, կարող չեմ գովասանել և Հայերը Ցաճկաստանի մէջ. Հայի բարոյական և մտաւորական արժանաւորութեան չափ ու կշիռը ամենայն տեղ մի և նոյն է: Վայր ի վերոյ խօսք ու զրոյց շատ, բայց գործ և արդիւնք և ոչ մի: Այլ և այն բարյաւեր ազգեցութիւնը մեր արեւմտեանների; բազմութեան վերայ ([illegible]) քանի որ ուսքի վերայ է այդ պիտի ազգէտ և անբան ազգի մէջ, չգիտեմ, ինչ պիտի ծզնեն մի քանի ճապաղ, այս տեղից ու այն տեղից հնչեցուցած ձայներ մատենագիրների գրչից: Դուք Փարիզից էք ներգործում Հայերի վերայ, այսինքն հայկական կեանքի կենտրոնից որտաքոյ, որովհետեւ այդ կենտրոնը Ձեր ոտքի տակից փախչելու էր հայկական Ցաճկաստանում. ես ներգործեցի Մոսկուայից, կամիմ ասել, աւելի մօտաւոր ճանապարհով. բայց ի՞նչ օգուտ, ազնիւ պարոն և ազնիւ պարոններ. տասողին ընդունող պիտի լինի, խօսողին լսող, մատենագրին ընթերցող հասարակութիւն. բայց ոչ մին այս տեղ չկայ և կարող չէ եւս լինել, որովհետեւ ոչինչ կառավարութիւն, ոչինչ բարոյական կարգ, ոչինչ օրէնք չկայ այս ազգի մէջ. և մի՞թէ հայրենասիրութիւն ասած բանը կարելի բան է մի ազգէտ ազգի մէջ. այդ տեղ ոտքից մինչեւ գլուխ եղականութիւն. ամեն մարդ ունի իր առաջնորդ իր կամքը և հաճոյքը (Թէլէ ...), և Դուք և ես ի՞նչ իրաւունք ունինք մի օտար Թագաւորութեան հպատակների վերայ պարտականութիւնք դնել, արծաթ պահանջել հայրենասիրութեան անունով. Հայք ոչ հայրենիք ունի և ոչ հայութիւն կամի, այնպէս, որպէս Դուք և ես կամէինք հասկանալ դորան, այսինքն բանականութիւն, գիտութիւն, լուսաւորութիւն, գիտեայ բարոյական ազատութիւն նախ և յառաջ: Հայի հայութիւնը մի բարբարոսութիւն է. բայց նա հոգւով չափ յօժար է դորան, և աւելի լաւին ցանկութիւն չունի: Սորանից յետոյ կը մնայ մեզ — որովհետեւ գործի ասպարէզը փակ է — մտածութեան աշխարհի քաղաքացի դառնալ և ապրել ամեն մարդ իր օգուտը պաշտելով. որովհետեւ մի քանիքը միայն հասարակաց օգտին ծառայելով, և սովորաբար աղքատ ու կարօտ մարդիկ, ոչ ազգ են և ոչ գործ յառաջ տանել կարող են: Սորա մասին, ա՛յսքան:

Նալբանդը դեռ եւս կապանքի մէջ է. ինչպէս, երեւում է, Ռուս էմիգրանների հետ օտար աշխարհներում մօտաւոր հաղորդակցութեան և խորհրդակցութեան պատճառներով. Հայերի հոգսը հոգացին, միայն օտար ազգութեան քաղաքական հոգսերի մէջ ձգել իր անձը, և այդպէս ոչնչացընել իր գործականութիւնը իր յատուկ օգտակար ազգի համար . . . (... Ամենիւն) ի՞նչ ասեմ. եթէ Հայք ունենային իրենց մէջ մի հոգաբարձու ազգային ընկերութիւն, այնուհետեւ մենք, երկուքս, տասնի պատկառութիւնը ոչինչ կը լինէր: բայց, բայց եթէ բոլոր ազգի բարոյական ու գործական կարողութիւնը բովանդակվում է 1 1/2 մարդու մէջ, այնտեղ Նալբանդի ընթացքը պիտի համարուի կատարեալ անխելութիւն. որովհետեւ նորա, նորա միայն ձեռքով յառաջանալի գործերը Նախիջևանի մէջ հնդկական կտակի դուրս հանած արծաթով, մնում են մինչև այս բոլէս երեսի վերայ գրած, և ո՛ գիտէ թէ որչափ երկար տակաւին սպասելու էր բանտարկեալը իր անմխիթար կապանքի մէջ: Ամենեքեան մէջը կատարեց այդ պարոնը, իր և մեր Թշնամիների խնդութեան և ծափահարութեան առատօրէն նիւթ պատրաստելով, ինչ որ Թշնամիք ամբաստանում էին Նորանից տեղութեան առաջև, ինքը իր անզգուշութեամբ հաստատեց իր վերայ:

Խնդրեմ ողջունել մեր անծանօթ բարեկամքը Փարիզի մէջ և գրել ինձ, եթէ կամէին գոյանից ստանալ Հիւսիսափայլի Թերթերը որ պատրաստ եմ ուղարկել պարգեւի անունով, եթէ հաճոյ էր դուց ճանապարհի ծախքը յանձն առնուլ:

Ազնիւ պարոն, ազնիւ պարոններ,

Ձեր պատրաստական բարեկամ

Ս. Նազարեանց

Մորոսոփոսութիւն և անգիտութիւն խնդրոց. Երկու ժանտախտ կամ արգել ազգային խնդրոց

. . . Տէր Խմբագիր,

Ասոնք թէ և բառերութիւն աչքի զարնող մեծ կէտեր չեն, բայց եթէ ճշդիւ ուշադրութեան առնուին, մարդկային յառաջադիմութեան և գաղափարաց վերանորոգութեան շաւղին մէջ յաճախ պատահող խիստ վնասակար արգելքներ են, ուստի կ'արժէ մի քանի խօսք ընել:

Մարդկային ուժերն մէջ խաւարին դարեն մնացած զեղծումները, անկարգութիւնները և ի մի բան նոյն խոկ ազատութիւնը բառնալ հնջելու և հետեւաբար կրաւանց ու պարտեաց սրբազան սկզբունքը ճանչցնելու, գաղափարները լուսաւորելու և ազգաց դասաւէն իր գերիացեալ ու կաշկանդեալ վիճակէն ազատելու համար երբ անձնուիրաբար բարի գործոց ձեռնամուխ կը լինին իրաւասէր անձինք, ասոնց դէմ բնականաբար խաւար դարու ոգին յանհնարինս կը մնայ և թշնամի փքուներ ժայթքելով մեծամեծ արգելքներ յարուցանելու կը ջանի ու կը ճգնի: Սակայն բազմաթեւ փորձը ցոյց տուած է որ հակառակ մարդոյն ու ջանքերը, արհաւիրքն ու սպառնալիքը փոխանակ իմաստասէրին կամքն ու նպատակը դղրդելու և անկեղծ անձնուէրին օրհնել աշխատութիւնը յետս կասեցնելու, անոր աւելի ոյժ և համառութիւն տալու պատճառ կ'ըլլան. զի ամեն բան իր հակառակովը կը հաստատուի, կ'ըսէ առածը:

Ասոնք երկու հակընդդէմ մարմիններ են, որք պարտաւորեալ են ի նպաստ իւրեանց շահուն կամ կրից միշտ իրարու զարնել, փարել և ոգորել մինչ ի պարտութիւն միոյն, որմէ լոյս կը սփռի; և այս լոյսէն խաւար ոգին հալածական կը վանի...

Աս ընթացքը ամեն մէկ կէտեր կը բացատրուին: առով համարուում կը գտանուի և հաւանութիւն կը գտնէ չատերէն:

Եթէ ո և իցէ ժողովի մը մէջ անդամոց միայն կողմէն եղած առաջարկութիւնը առանց իր հակընդդէմ ունենալու և առանց այն կէտին վրայով երկու կողմէն օրինաւոր վիճաբանութեամբ պարզուելու; առաջարկողի փառաբանութեամբ ընդունուի, անկարելի է որ այն խնդրոյն վրայ ամեն մէկուն մտաց մէջ համոզում գոյացած լինի, կամ զանի սխալ եղածին ալ ճանչցած լինին: Զի ննդաւոր [...] գում առած այնպիսի առաջարկութիւնք կան, որ արտաքուստ փայլուն, գողտրիկ և հաճոյական կերպով, բայց ի ներքուստ լի են մոլութեամբ և դառնութեամբ: Այսպիսի պատճառաւ բարեկէ և հեռատես անձինք նոր առաջարկութեան մը հաստատութեան պատճառով կրկնադէմ ձեռնալ կը փութան, թէ մինչ անգամ ինքնայոյս օգուտ ալ ունենայ, որպէս զի երկու կողմէն փաստեր ու առարկութիւններ ներկայել այն խնդիրը լաւ մը պարզուի և այնպէս ընդունուի, կամ մերժուի: Ապա թէ ոչ, առ իրեարս վստահութեամբ կուրօրէն ընդունուած խնդիր մը առ յապայն մեծ վնասի և կռուոյ առիթ կուտայ:

Ուստի փորձը ցոյց տուած է որ որչափ որ խաւարը լուսոյ դէմ պատերազմիլ փորձէ, միշտ ինք պիտի վհատուի:

Սակայն աս մեր յօդուածին խորագիրը բռնած երկու խոչընդոտները խաւարին որոտացող բանակին պէս զատ մարմին մը չեն կազմեր. այլ լուսոյ բանակին անդամոց վրայ եղած վէրքեր են, և առաջադարձ անիւն առջև արգելք եղող խիճերու նման ամեն տեղ կը վնասեն և խիստ վնասակար են:

Այսպիսեաց համար անցեալ ու ապագայ չկայ, այլ սոսկ բուն բերման ներկային իրենց բառաչութեան տաղանդը ցոյց տալ կը ջրգնին, որով խնդիրը կը ճապաղեն և ընթերցողաց միտքերը կը շփոթեն:

Ասոնց առաջինը մորոսոփոսութիւն կը կոչուի, որ իմաստասիրամոլութիւն կը թարգմանուի բառապէս, և միայն ուսման ընթացից մէջ գտնուող պատանեաց կը վերաբերի, և եթէ զայս՝ կամաւոր փորձութեան անուանենք ալ, բնականին համաձայն խօսած կ'ըլլանք: Վասն զի անձնագովութիւնն ու անձնապարծութիւնը ազդոյց բնական ըլլալուն համար երբ աշխերուք մի քանի բան սորվին, ինքզինքնին ամեն ուսմանց գագաթնակէտը հասած կարծելով առանց յաչ կամ յահեակ նայելու կուրին ափեզգիւտաբանել և ալ անկէ անդին անցնելու չը ջանալ:

Նամանաւանդ անփորձ ու համբակ դասատուաց աշակերտաց եւ միշտ շողոքորթելով պատանիք աս փորձութեան կամուրջին զոհ կ'ըլլան. բայց այն որ միանգամ յիշեալ կամուրջին անդին ծայրը կը հասնի անվնաս, նորա առջև անարգել կը բացուին ամեն գիտութեանց հրաշալի դանձը և բնութեան հրաշակերտաց խանդարանը:

Ո՞ւր են քան եւսուն տարիէ ի վեր եղած ջանից և վաստակած առհաւին գումարներու պտուղները: Այսօր ո՛րչափ քիչ են բանիբուն և ուղիղ դատման տէր անձինք. կը տեսնեմ շատեր, որ թէև մօրոսոփոսութեան զոհ գնացած, բայց կարճատեսներէ խնկաբանուած դասատուներ են: Ասոնք յառաջդիմական ընթացից առջև ներքին արգելքներ են, զորս բառնալ կամ ուղղել իմաստասիրաց պարտքն է: Բնապէս և անաչառապէս քննոց սոյն կէտը լաւ կրնան նշմարել . . .

Մեր խնդրոյն երկրորդ կէտն է անգիտութիւն խնդրոց կոչուած իմաստակութիւնը, որ խիստ վնասակար է և արգելք ամեն գործառնութեանց:

Ասոնք առանց խնդրոյն վերահասու լինելու՝ ամեն ուրեք խօսքի կը խառնուին և գործադրութեան արգելք կը լինին:

Աս կէտը այն տարիքն համաբակ բան մը եղած է որ զբօսարանի խաղամոլք անգամ այս խոչընդոտէն զերծ չեն:

Շատ անգամ ի պաշտօնէ քննիչք կը զրկուին այս կամ այն տեղ, խուովութիւնն աւելի կը շատնայ հոն. վասն զի հոն գնացողները կամ բուն [illegible] եակ են և կամ չահաւէր. հետեւութիւնը միշտ միեւնոյն է: Այսպէս կը լինին թէ յԱզգային ժողովի և թէ ի հրապարակի:

Երբեմն խմբակի մը մէջ խնդրոյ մը վրայ երկար առեն կը վիճաբանուի այն տարիքն, որ ալ որոշ համեցողութեան մը եկած երկու կողմէ պիտի միաբանին. նոյն միջոցին միայն վերջաբանութեանը հասած մէկը խնդիրը խեղճելով միտքերը շփոթել և գործադրութեան արգելք լինել կը ջանի . . .

Ասոնք գուցէ այնպէս կը կարծեն թէ, ազգային վիճակը ինչ որ է այժմ եւսուն քառասուն տարի առաջ ալ նոյն էր, կամ շատ քիչ տարբեր: Խեղճերուն գուցէ մաքէն ալ չանցնիր թէ, հին դարու բարբարոսութիւն մը — սոսկալի բռնաւորութիւն մը — կը տիրէր կղերին անիծից չանթեր Թափելով աշխարհս հրամայող մը, իսկ խեղճ ժողովուրդը նորա անխօս, կոյր և սարսափահար գերին էր, և այս տիրապետութեան գործիքն էր փալախա ու ծնէք և անէծք ու հայհոյութիւնք, ամեն ուրեք մինչ յաղթանակել . . .

Այսօր ի՛նչ անհուն տարբերութիւն:

Արդեօք մաքերնուն կանցընե՞ն երբէք թէ այս մեծ և հրաշալի փոփոխութիւնը այսօրուայ իրենց ընդդիմախօսած և նախատած վարժապետներուն արդիւնքն է մեծաւ մասամբ, և թէ աս բարեփոխութեան ո՛րչափ տուղնուած է իրենց: Վասն զի աս ծանր և բարենպատակ ջանից այն առեն իբրև փոքր հալածանք, բանտ, ծեծ, նախատինք և անձնական վնաս առատօրէն կը տեղային:

Եւ հիմա որ այն հզօր հակառակորդը տկարացած, և առ հարկի լռութեան անկիւնը քաշուած դուցէ նոր հնարքներ կ'որոնէ, և ժողովուրդն դեռ նոր միջոց գտած չունենք առնելու և յառաջ չարժելու կ'ընկղմի, այս մեր նկարագրած յատկութեամբ զարդարեալ անփորձ ճառամարտութիւնը ի հրապարակի և ի յանկեան գործոց մարմնոյն ընթացից առջև անգիտօրէն խճաքարեր գլորելու կ'ելլէ, որոյ աղագաւ զանազան կարեւոր խնդիրներ անգործադրելի կը մնան, սոսկ ունայն ժամավաճառութեամբ օրերը կանցնին:

Եթէ նախանձաւորութիւնք կամ չահասիրութիւնն ալ աս վնասակար յատկութեան կցորդի, այն ատեն ոչ մի բարեգործութիւն յուսալի է:

Աս պատճառաւ է որ ազգային բազմաթիւ խնդիրներ փարչութեան օրակարգին մէջ լուծում չեն դտներ:

Աս պատճառաւ է որ շատ մը առաջնորդական ամսահետ վէճեր փոխանակ խաղաղ փախճան մը ունենալու աւելի մեծ խառնակութեանց տեղի կուտան:

Աս և ասոր նման պատճառաւ է, որ արդարապէս պատիւ արժանի ազգային պաշտօնեայք, մարդասէր և մասնիկ կղերականք աւելի մեծ պատուոյ ու բարձր աստիճանի հասած են և կը հասնին:

Ծիչդ այս պատճառաւ է, որ Եկեղեցւոյ քան երեսուն տարիէն ի վեր բազմակնճիռն խնդրոյ լուծումն [...] եղած է, յորում քանի քանի անձինք նահատակ ու զոհ եղած են. քանի խաղաղ ու փարթամ բնտանիք քիչ տարենի մէջ քայքայուած, և փճացած, կամ յաւէրն խեղճութեան մէջ մնացած են: Եւ քա՛նի քանի հարուստ մեռելներու դիւքը հզօր կենդանիներու որկորը մխուած է. հոն ժառանգորդք ժառանգութիւն չունին. խեղճ Վանքի Սահակ աղա, արդեօք ժառանգութիւնք ձեռք ձգելու պատճառաւ բարեկէր Եւսէփ ազայէն փոխառութիւն ըրած հացէս զրկեց:

Ահա այս կնճռալից խնդիրները լուծելու համար էր որ Մանուէլ վարդապետ և Ներսէս ու Իգնատիոս եպիսկոպոսք ի պաշտօնէ քննիչ զրկուեցան. սակայն արդիւնքը Թող ոչ ո՛ք հարցնէ, զի առանց մէկ ճշմարտութիւնը խօսելուն համար շղթայակապ ապրողի պիտի ըլլար, մէկն ալ ճանճիպարով դագաղնակէտ մը աչերը խաղցնելուն գացեց և բերանը փակեց . . . և միւսոյն ալ խնդիրը աւելի կնճռեց իր գնացած տեղը և խնդիրը լաւ չը ճանչնալուն համար:

Շատ խնդրոց առանցք մօտի մէջ կը գտնուի, ուստի զայն դարձնող հզօր բազուկը գտնել և անոր իրաւունք ունեցած գաղափի յարաբերութիւնները իմանալ կարճատեսներու և փառասէրներու գործ չէ:

ԽՈՍՐՈՎ.

1881, ապրիլ 12 Ռոտոսթոյ

Ասկէ առաջ Բաբերդէն Ազգային Պատրիարքարան գրուած գիր մը անդրկուլթիւն կուտար թէ 1200 գաղթական Բաբերդի մէջ գլանելու ցրուշում եղած է: Սակայն Տեր. Առաջնորդը երկրորդ նամակաւ մը անդրկութիւն կուտայ թէ այս ռուսաց բարեփոխութեր է այնպէս որ հայրենեաց գիւղերը դաղթականք չպիտի գլանեցուին, այլ միայն այն գիւղերը, որոնք տաճկաբնակ են: Նոյնպէս Հայ գիւղօրէից բնակիչք գաղթականաց արտ և սերմ տալու և անակներ չլինելու պայմանաւ չպիտի ճանչցուին:

(Հայրենիք)

ԻԼԱՆ

Սազանմեա բժանգօստանուն եփւգինճին գուրաար յուլիս կաճ չէքիլեճէք տիր: Իշպու քեօշիւ բիանգօնուն բրօմէս քեաղըթլարը, Գալաթաա, Դարաքէօյաէ վագը 18 նի մէրքեզ Մ. Ծանէթթծնուն խանըէ խանէսինտէ պուլունուր:

ՄԵՐՀՈՒՄ
ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ ԻՒԼԱԶԻԶ

Հաքէմի հիւմաեունի ձէնտալը միւլիքեանէ մէաարիֆաթը, վէ ճէննէթմէքեան Ապտ իւլ Ազիզ խանը մերհումուն, ումումը խանէ տանը նազըրը, այեանը քիրամտան տէվլէթլու Բէհմալ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան, մաթպաամըզա իրսալ պույրուլան մանզումէ տիր :

Մէրսինէ, պէրայի խաքանը չէհիտ Սուլթան,
Ապտ իւլ Ազիզ խան ալէյ իւլ րահմէթին վէլ ղաֆրան.
Թաղէյէնտի վագայի տիլսուզ տէչթի Բէյրպէյ,
Զահիրէ չըգտը պիր էմիր միւպհէմ հայրէթֆեզա.
Տիտէլերտէն եաշ ետերինէ գան բէյան օլսա սէզա,
Լանէթ օլսուն հէր քիմ իթմի իսէ պու քեարէ իճթիրա :

Նաքարաթ

Տէն ու տէվլէթ խայինի պիր դաչ մէլաին ու եէզիտ,
Իյլէմիշլէր հազրէթի Ապտ իւլ Ազիզ խանը չէհիտ :

Պէշ սէնէ օլմուշտու զիրի բէրտէյի չէքտէ նիհան,
Օլտու Թահգըրգա մուվաֆֆագ չիմտի Խաղանը ղէմտն.
Շահը ասիլ հազրէթի Ապտ իւլ Համիտ քեամրան,
Գալմատը չիւպհէ մահէլլի, հէր քէսէ օլտու աեան :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Պիր թագըմ էհլի ղարազ թէսալիրի բիմհան իյլէմիշ,
Եօլ պուլուպ օլ Շահը խուպը չէհիտան իյլէմիշ,
Քէնտինէ գըյմը տէեու ափիեատա լման իյլէմիշ,
Գորդ ման ըպ Ալլահ ամ պիր պէդյէ սիւնէթան իյլէմիշ:
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Պիր կիրուհը մէֆսէտէթ էնտիչէյի քէմ քէրտէ րահ,
Պիր թագըմ զուլմ ու չէղավէթ բիշէյի պի ինթիպահ.
Գըյմըշ օլ Սուլթանը պի ճիւրմ ու կիւնահա ա՛հ ա՛հ,
Գալտը օլ զալիմլէրի չիմտի Շահը ալէմբէնահ.
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Հա՛յֆ օլ Սուլթանը մազլում վէ Շահը Ալի մէքեան,
Հա՛յֆ օլ Խագանը սալ ու սալին ու Իսքէնտէրնիշան.
Տէսմի աստան միւլքտէր օլտըրըպ թալալի ճան,
Ագրըպէթ ղըլտը չէհիտէն ադմի կիւլզարը ճէնան :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Հազրէթի Շահը ճիհան ասըլ ֆիրտան իյլէտի,
Ամմը բուքը ինթիգամին ալը իհսան իյլէտի,
Աստըգտի տէվլէթի մէմտուն ու չատան իյլէտի,
Պալտու օլ զալիմլէրի թէչհիր ու իլան իյլէտի :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Խալըսէն սըրրա միւրուր իթմիշ տի իւչ կիւն նաէհան,
Նիզամըյէ գալըրըա մէտու օլսալ չահզատէկեան.
Անլատը մագսէտ նէ տիր Սուլթան Համիտ նիւքթէտան,
Իթմէյիպ գաւրա ալտտէթ գըլտըլար թալալի ճան :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Վարիսանը թախթը իսթէրլէրտի իմհա իյլէմէք,
Պունճա մասումու չէհիտի թիղի իֆնա իյլէմէք,
Ա՛յտրա հէր նէ լազ մուրատ պիր պիր իճրա իյլէմէք,
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Նուրի իմանտան մուարրա պիր տէնիի պէտքէհր,
Նէյլի օքհրիյէթլէ օլմուշտու մէյլի քեամիլէր,
Իթթիֆագը սայի գաստա օլ տա տախիլ իմիշ մէկեր,
Քէնտի իգրարը իլէ իմզասը իլէ սաբիթ սերթեսեր :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Հազրէթի Ապտ իւլ Համիտին մահզը սայ ու հիմմէթի,
Գոյտու մէյտանը սիւալուբէ ասհիպանը թէօհմէթի,
Պու թէչէպպիւսա չատինան իթտի ումումէն միլլէթի,
Կէօրտիւն էրպապը ճինաեէթ, հիւքմի հազգանիյյէթի :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Սայէի Շահը ասալէթ բիչէսէ պիրիւթիսապ,
Էհլի զուլմ ու իթիսաֆըն հալի տիր պըրթըգ խարապ.
Զահիր օլտու իթմի տէսիթի մասաւէլէթ րէֆի նիզապ,
Պիր պէջիւլ ճիրմ ու ճինաեէթ իյլէմիշլէր իրթիքեապ :
Տէն ու տէվլէթ խայինի . . .

Քեամեան իթսին Շահը տէվրանը տայիմ գիւյճէլուլ,
Ատէլի հէր քեարտէ, ահքեամը Շէրէ իմթիսալ,
Կէօրսէ լաերգ տըր ճէզասըն գաթիլանը պէտ ֆիալ,
Գալմատը ինքեարէ չիմտի քիմսէտէ թագաթ Բէհմալ.
Տէն ու տէվլէթ խայինի պիր դաչ մէլաին ու եէզիտ
Իյլէմիշլէր հազրէթի Ապտ իւլ Ազիզ խանը չէհիտ :

(Վ—էբՒ)

Ճէմաածի չէրիֆէ վէ խայրաթը սայիրէ իչին լիւզումի օլան տէօրթ պին եէտի եիւզ ճի եէտի դըյլէ բուղէնի զէյթ եարէմիտը եաղը օղմագ, վէ էսմանը պէեաղ մէճիտի ճի տօգուզ ղըրուշա օլարագ մագպուզ սէնէաինին միւրուտինտէ իրհա զըլընմագ չարթը վէ չէրայիթի սայիրէ իլէ իճրա ղըլընան միւնագասաընտա պէհէր ղըյյէսի տէօրթ ղըրուշ օթուզ բարատա թալիպի եօհսէօրինտէ պուլունտուղունտա վէ իջուր մագխի բուլմինին ճի եէտինճի քաղըր իլթէսի կիւնիւ սաաթ տօգուզա գարար վիրիլէճէկինէ պինաէն, նօգսանըյյա իթտաէ թալիփ օլանլարըն վագթը մէզքիւրտէն էվվէլ վէ իրթէսի կիւնիւ սաաթ տօգուզա գատար տախի նիւզամէ պէչ Էնճիւմէնը բալիգ պուլունտոլարըն, էվգաֆը հիմայուն խազինէսի րապտ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի : 1—2

500,000

ՖՐԱՆԳ ԳԱԶԱՆԸԼԱՃԱԳ

Համպուրկ հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաստիգ խըլընմըշ օլուպ, իքրամիէլէրինին նիզամէն թէէմինէսի իչին տէ, պիւճիւմլէ Խազինէ ֆօնտօլարըյլա թահթըքէֆալէթէ ալընմըշ օլան իշպու ազիզէ բիանգօսուննտա էն գիւեասէ պախթիեար պուլունան պաշլըճա իքրամիյէ օլարագ, պալէատէքի ճէտվէլտէկիլէր գազանաճագ տըր : Պու պիլէթլէ իքրամիէլէրին պաշգա, իչպու բիանգօ խասսէթէն ամիտէքի իքրամիէլէրի չամիլ տիր :

			Ֆր.	Ֆր.
1	պիլէթ	գազանաճագ	312,500	312,500
1	"	"	187,500	187,500
1	"	"	125,000	125,000
1	"	"	93,750	93,750
1	"	"	62,500	62,500
2	"	"	50,000	100,000
3	"	"	37,500	112,500
4	"	"	31,250	125,000
2	"	"	25,000	50,000
12	"	"	18,750	225,000
1	"	"	15,000	15,000
24	"	"	12,500	300,000
5	"	"	10,000	50,000
3	"	"	7,500	22,500
54	"	"	6,250	337,500
5	"	"	5,000	25,000
105	"	"	3,750	393,750
265	"	"	2,500	657,500

վէ ղայրիհիմ վէ ղայրիհիմ :

Ճէման 51,700 իքրամիէ օլուպ, եէտի թագսիթտէ գուրալարը չէքիլէճէք տիր : Պիլէթլէրին տէեէր ֆիաթըրը, րէսմէն գաբարըլաշտըրըլմըշ օլուպ, իւք իքի տէփա չէքիլէճէք պիլէթլէրին գուրալարըսաքի թէքմիլ պիլէթլէր **22** Ֆրանգ **50** սանթիմ, վէ նըսֆ պիլէթլէր **11** Ֆրանգ **25** սանթիմ տիրլէր :

Խասսէթէն չունու պէեանէ միւսարաատ խոէրիգ քիւշապլըղ ԱՆԱ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆԻ հիւքիւմէթին արմասը վէ բիանգօ իտարէյի ումումիէսինին իմզասըյլա մուսաատագ օլարագ կէօնտէրէճէյիզ տիր : Խոլէյճէք սիբարըշլար իլէ պիրլիքտէ պիլէթլէրին ֆիաթը, գանըզը պանգա պանդըօթու օլսուր իսէ օլսուն, եախոտ Ալմանիա, Ֆրանսա, Ավըօթրիա, Ինկիլթէրրա վէ սայիրէ իւզէրինէ չէքիլմիչ բօլիցա պուլունսուն, վէ եախոտ գանղը մէմլէքէթին օլուր իսէ օլսուն բօսթա բուլու եախոտ բօսթախանէ իւզէրինէ բօլիցա օլարագ կէօնտէրիլմէլիտիր, սիբարըշ օլունան պիլէթլէրի, գըբալը մէքթուպ տէրունինտէ վէ բօսթա վասըթասըյլա տէրհալ կէօնտէրիրիզ : Հէր գուրա քէշիտէսինի միւթէագըպ, պիլէթ սահիպալըչ օլանա գուրանըն բէսմի լիսթասընը կէօնտէրէճէյիզ : Գազանըլաճագ ագչէ հէր քէսին էլինէ մուհամմէլ տիր, վէ էվրօփանըն պաշլըճա մահէլլէրինտէ օլան միւմասիլ պանգէրլիգ սանտըգլարէ, գազանըլաճագ ագչէլէրի գազանըն պուլունտուղու մահէլլէտէ թէսլիմ իտիլիր : Սիպարըշլարըն միւճէպին մէրթէպէ չուրուղ վէ էն չօղու ԱՆԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆԻՍ **15** տէն էվվել կէօնտէրիլմէսինի րիճա իտէրիզ, չիւնքի գուրալարըն քէշիտէսինէ եէտմի մէզքիւրտէ պաշլանաճաղը բէսմէն գարարլաշտըրըլմըշ տըր :

Bureau principal de Loterie
Isenthal & Cie
Hambourg (Allemagne)

Պիլէթիւմէ էվրօբա լիսանլարը իլէ մէքթուպլաշըրըզ: Շարգ իլէ համպուրկ արասընտա մէքթուպլար 180 սանթիմա կիտէրլէր :

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

CIGARETTES INDIENNES

Բարիստէ մուգիմ Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Թէրթիպ իյլէմիչ օլտուղու, վէ Սիկարէթ Էնտիէն Թապիր օլունան իչպու սիկարալար, Թըգնէֆէս, վէ սիհիրտէն հասըլ օլան էօքսիւրիւք, պօղազ վէ ռէս գըսըլմասընա, վէ նիւգատէքի սինիր սըզըլըսնա, վէ ույգունսուզլուղա բէք ֆայտէլի օլուպ, մէզքիւր իսլէթիլէ տիւչար օլանլար, իչպու սիկարանըն թիւթիւնիւնի իչէրի չէքսէլէր էլ վիրիր, վէ խասթալըգ անինտէ տէֆ օլուր : Խըրթլագ վէրէմի իլէ իննանըն նէֆէսս ալըպ վիրտիկի ալէթլարընա մախսուս քեաֆֆէյի էմրազը էյիլէշթիրիր :

Հէր պիր սիկարանըն իւզէրինտէ, Կրիմօլ վէ Գումբանեանըն իմզասը վար տըր :

Սաթըլըր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ :

SIROP ET VIN DE DUSART

Տիւսարըն, Լաքթօ-Ֆօսֆաթ տը Շօ նամ էճզա իլէ թէրթիպ օլունան չուրուպ վէ չարապը, ըէնքսիզ վէ զայիֆ քէմիքլի չօճուգլարա, վէ սէրփիլմէքտէ օլան գըզլարա, զայիֆլամըչ գատընլարա, կիւմրահ սիւտլէրի պուլունմազ արզուլէճէն սիւտանլարա, եէչիլ խաստալըղ օլան չօճուգլարա, խասթալըգտան հէնուզ գալգանլարա, զայիֆլէնմիշ իխթիեարլարա, կէօղիւս խասթալըգը օլանլարա, վէ եէմէկի կիւճ հազմ իտէնլէրէ, եէմէք եէմէյէ իշտահը օլմաեանլարա, վէ զայիֆլիգտէ վէ գուվվէթսիզլիքտէ գարար գըլան պիլճիւմլէ խասթալըգլարա, Բարիսին հէքիմլէրի, մէզքիւր իքի մուալիճէլէրի թավսիյէ իտէրլէր : Գըրըլան քէմիքլէրի տէ եէրինէ կէթիրիր վէ եարալարը գուրութմաղա գաբաթլըլար.

MALADIES DE POITRINE

SIROP D'HYPOPHOSPHITES DE CHAUX
DE GRIMAULT ET Cie

ԿԷՕՔԻՒՍ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

Իճսանըն իչէրքի տէրիսինին իւֆիւնէթինէ, վէ վէրէմէ, վէ նէզլէյէ, վէ չէտիտ էօքսիւրիւք կիպի կէօքս, վէ նէֆէս պօրուսու, վէ ազ ճիկէր խասթալըգլարընա տիւչար օլանլար, Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն, ՍԻՐՕ Տ'ԻՊՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ նամ չուրուպունու իսթիմալ իյլէմէլի տիրլէր : Տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պուլունան թապիպլէր, խայլի սէնէլէրտէն պէրու, մէզքիւր չուրուպու թավսիե իթմէքտէ տիրլէր. Նասըլ քի բէք չօգ մուհասսէնաթը տա կէօրիւլէկէլմիշ տիր :

Պու չուրուպու, միւթէմատիէն իսթիմալ իտէն խասթանըն էօքսիւրիւկիւ ազալըր, վէ կիճէլէրի թէրլէմէքտէն գուրթուլուր, վէ իշտահը աչըլըր, վէ ազ վագըթ զարֆընտա իսմէթ կէլէրէք քէսպի սըհհաթ իտէր :

Պու սէօյլէտիքլէրիմիզ, միւթալաաթը աթիէէ իլէ թաստիգ գըլընմըշ տըր :

« Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Սիրօ տ'Իբօֆօսֆիթ տը Շօ նամ չուրուպու, ազճիկէր վէրէմինին հէր պիր տէրէճէսի իչին թավսիե գըլընսա ճայիզ տիր. չօգ տէֆա խասթալար քեամիլէն քէսպի չիֆա իթմէքտէ, վէ եախոտ հիչ տէյիլ իսէ, խասթալըգլարը, միգտարի քիֆաեէտէ թէնէզզիւլ իյլէմէքտէ տիր :

(Բարիսին Թրիպիւն Մէտիգալ նամ ղազէթասընտան խիւլասա :)

« Պիւնեան տէրէճէտէ օլան վէրէմ իլլէթինէ թութուլմուշ պուլունան սէքիզ նէֆէր խասթալար, եալընըզ պիր իքի այ գատար Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Սիրօ տ'Իբօֆօսֆիթ տը Շօ նամ չուրուպունտան իսթիմալ իտէրէք, պու կիւնքի կիւն օ մէրթէպէ քէսպի իֆագաթ իթմիշլէր տիր քի, ազ ճիկէրլէրինտէ գապարճըգ պուլունտուղունու թաստիգ իթմէկլէ, ասլա միւմքին օլամազ, վէ իքի սէնէտէն պէրու խասթալըգլարը պուլունթալըգ էսէրի պիլէ գալմամըչ էյլէմիշլէր տիր : »

(Վիէննանըն (Աւստրիա) նամ հէքիմլիք ղազէթասընտան խիւլասա :)

« Էֆէնտի, Թէրթիպ իթմիչ օլտուղունուզ չուրուպտան տօլայը, սիզլէրի թէպրիք իտէրիմ : Ազ վէ գարա ճիկէրլէրինտէ խասթալըգլարը պուլունան կէրէք պիւյիւք սասըմալարա վէ կէրէք չօճուգլարա, հէր կիւն չուրուպունուզտան վիրմէքտէյիմ. Մէզքիւր չուրուպ, պու կիւնէ գատար թէրթիպ օլունմուշ օլան օ եօլտա չուրուպլարըն քեաֆֆէսինին տէ կէչմէքտէ տիր :

(Մէլպուրնտա (Աւսթրալիա) տօքթօր) Ժ. Հ. ԼԱՆԿ

Իբօֆօսֆիթ տը Շօ չուրուպուտուր, կիւլ ըէնկինտէ օլուպ, վէ եումուրթա չէքլինտէ եասսը չիշէլէրտէ սաթըլըրմագտա տըր. վէ իւզէրինտէ ֆապրիգանըն մարգասը իլէ, Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն իմզասը, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին տամղասը վար տըր : Սաթըլըր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ :

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 23 մայիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	102-15/16
Եաճամը Ումումիէ ալըլըը	16-3/8
" " գարանտը	16-1/4
1865 Իսթիգրազը	18-1/4
1869 "	18-1/8
1871 "	79-
1872 (Պօնտիւ Թրէզօր)	28-
1873 "	17-5/8
Օսմանլը Պանգասը	16-1/8
Րուսիա իսթիգրազը 1873	92-7/8
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	77-1/8
" իթթիխազը (չըմէնտը.)	98-5/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգրազը	91-3/4
Տախրա սանիէէ	77-1/8
Մըսըրըն Բօսթա իսթիգրազը	100-1/8
1877 Մաճարիսթան եաճամը	102-3/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-43

Բարիզ, 23 մայիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 %	86-75
" " 5 %	119-52 1/2
Եաճամը Ումումիէ ալըլըը	16-65
" " գարանտը	16-80
1865 Իսթիգրազը	92-
1869 "	96-
1873 "	89-
Րումէլի չըմէնտը. թահվիլաթ	62-
Օսմանլը Պանգասը	671-25
Գրէտի Լիօնէ	897-55
Րուս ֆօնտօսու 5 % (1877	94-11/16
Րուսիանըն Շարգ իսթիգրազը	58-5/8
Իթալիա ֆօնտօսու	91-65
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	390-
Իսբանիա խարիճի իսթիգրազը	24-1/8
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-22

Բարիզ, (Պուլվար) 20 մայիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	119-56 1/4
Եաճամը Ումումիէ	16-80

Վիէննա, 23 մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	117-50
Րումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	28-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ում. մայիս 10 ազըմ. գր.	18-2
" " մայիս 11 ազհ. ար.	18-2
" " էն եսքիսի	18-6
" " էն աշաղը	18-2
" " Սաաթ 5 տէ	18-4
1863 Իսթիգ. (Մուքթօհ) 6 % ֆ.	87-
1865 " " 6 % ֆ.	86-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.	87-
1872 " (Պօն տիւ թրէզօր	27-1/2
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.	85-
Րումէլի չըմէնտըֆէր	60-1/4
Բաքօր գուրուշ	44-
Հէվալէսիզ "	47-1/2
Ագչէ ֆայիզի %	8-

ԱԶԻՕՆԼԱՐ ՖԻԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6-4
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-10
Իսթանպոլ Պանգասը	10-20
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվէյ 5 %	360-
Լամբիոն (մատէն)	119-

ԱԼԹԸՆԼԷՐԻՆ ՐԻԱՃԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղըրուշտան	Ղը. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	109-25
Ֆրանսըզ ալթունու	87-20
Ռօլ	89-35
Գրիմից ալթունու	51-25
Պէնագ մէճիտիյէ	107-38
Մէճիտիէ	206-1/2
Պէշլիք	215-
Ալթըլըգ	128-
Պագըր	680
Գարպօն գայիմէսի գարքը	900

ՊԱՍՄԷՆԻՆ ՐԻԱՃԱՍԸ

էն եսքիսի	1160-
էն աշաղը	1160-
Սաաթ 5 տէ	1160-

ԻԼԱՆԱԹ

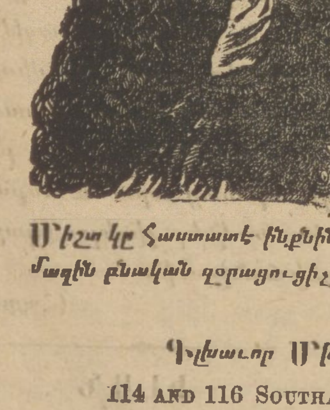

« Կատարելութիւն » :

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ
Աշխարհահռչակ Մազ Նորոգողը
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Երբեք չվրիպեր նորոգելու Ալեւոր Մազը իւր երիտասարդական գոյնին, ընծայելով անոր նոր կեանք, աճում, և փայլուն գեղեցկութիւն : Իւր արդիւնքը ստոյգ և կատարեալ է, շուտով վանելով ալեւորութիւնը։ Ներկ մը չէ։

Միշտ կը հաստատէ ինքնին իբր մազին բնական զօրացուցիչը :

[illegible]

Գլխաւոր Մթերանոցը (Մաղազան) է,— 114 AND 116 SOUTHAMPTON ROW, Լոնտոն, Անգղիայ :

Կը ծախուի ամէն Կեղծծամավաճառներէն, Անու շահոտ Իւղավաճառներէն, և Անգղիացի Դեղավաճառներէն :

Պէյօղլունտա 368 նումերօլու Ֆարմասի Պրիթանիք նամ Ինկլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթասա Նիւքրէճ գալտըրըմընտա միւսիւ Էտմոնտ Գարիւսանըն մագազասընտա սաթըլմագտա տըր :